

قناعت و میانه روی در مصرف از اصول الگوی مصرف اسلامی است

از ارزشهای اخلاقی حاکم بر مصرف اسلامی، اصل ساده زیستی و قناعت است. قناعت به معنای اکتفا به اندک است. از نگاه روان شناختی، قناعت، خشنودی و رضایتمندی را برای شخص قانع به همراه می‌آورد، به گونه‌ای که با وجود مصرف اندک، از زندگی لذت می‌برد، هرچند ثروتی نداشته باشد.

خبرگزاری مهر- از ارزشهای اخلاقی حاکم بر مصرف اسلامی، اصل ساده زیستی و قناعت است. قناعت به معنای اکتفا به اندک است. از نگاه روان شناختی، قناعت، خشنودی و رضایتمندی را برای شخص قانع به همراه می‌آورد، به گونه‌ای که با وجود مصرف اندک، از زندگی لذت می‌برد، هرچند ثروتی نداشته باشد.

اصل ساده زیستی و قناعت

قناعت در کنار غنا و ثروت، از عواملی است که زندگی را گوارا می‌سازد، با وجود این، ثروت بدون قناعت گوارایی زندگی را نخواهد چشاند؛ جامعه مصرف‌گرایی که قناعت پیشه نیست، رضایت خاطر شهروندان خود را برآورده نمی‌سازد. از همین رو است که از منظر آموزه‌های روایی، زندگی پاک و حیات طیبه بشری، حیاتی است که روح قناعت در آن دمیده شده باشد.

قناعت، مفساد ناشی از حرص و آز ثروت‌اندوزی را می‌کاهد و از زیان‌های اقتصادی جلوگیری می‌کند و مخارج مازاد را در مشارکت‌های اجتماعی- اقتصادی به کار می‌بندد.

با وجود این، قناعت با اصل اعتدال ناسازگار نیست؛ زیرا قناعت آن است که در محدوده اعتدال، به مصرف کمتر بسنده شود و افراط و تفریطی رخ ندهد. این مطلب، از جمع میان ادله اعتدال و ادله قناعت دریافت می‌شود، ولی پرسش اینجاست که آیا ساده‌زیستی سخت‌گیرانه برخی معصومین(ع) خروج از محدوده اعتدال نیست؟ نگاهی به زندگی حضرت رسول(ص) و حضرت علی(ع) چنین پرسشی را پیش می‌دارد، اما باید گفت در وهله نخست، ساده زیستی رهبران حکومت، امری است بایسته و شایسته تا بدین سان درد و رنج محرومیت تنگدستان و فقیران تسلی یابد. از دیگر سو شرایط سخت اقتصادی آن زمان، در نوع زندگی ائمه (ع) بی تأثیر نبوده است.

آثار مثبت اعتدال

پیمودن راه تکامل و دستیابی به هدف نهایی، در گرو رعایت اعتدال در همه عرصه‌های زندگی است، بنابراین، رعایت این اصل برای رسیدن به کمال، ضروری می‌نماید.

میانه‌روی در مصرف نیز یکی از مصادیق این اصل است که آثار مثبت فراوانی در پی دارد. برخی از این آثار عبارت است از:

الف) آثار اقتصادی

بر اساس آموزه‌های دینی و برپایه حکم عقل و تجربه، میانه‌روی در مصرف، تأثیر به‌سزایی در ساماندهی امور اقتصادی و کاهش هزینه‌ها و در نتیجه پیشگیری از فقر و عقب ماندگی فرد و جامعه دارد.

ب) سلامت جسم و جان

میانه‌روی به ویژه در مصرف مواد خوراکی، ضامن سلامتی جسم و جان فرد است؛ زیرا زیاده‌روی در آن، عامل بسیاری از بیماری‌هاست و تأثیراتی منفی بر جان و روان آدمی می‌نهد، چنان که تفریط در این امر سبب سوء تغذیه، ضعف و بیماری خواهد شد.

ج) محبوبیت الهی

اعتدال در مصرف، موجب خشنودی خداوند است، چرا که استفاده مطلوب از نعمت‌های او در مسیر رسیدن به هدف نهایی و قرب به حق، تنها در پرتو رعایت این اصل، شدنی است.

